T011 BD 2 (66) 184-Tu Hành Bản Khởi-Qth

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 184

KINH TU HAØNH BAÛN KHÔÛI Haùn dòch: Ñôøi Haäu Haùn, Sa-moân Truùc Ñaïi Löïc vaø Khang Maïnh Töôøng.

QUYEÅN THÖÔÏNG

Phaåm 1: BIEÁN HIEÄN Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ngöï nôi tinh xaù cuûa doøng hoï Thích, döôùi taøng caây Ni-caâu-ñaø, thuoäc nöôùc Ca-duy-la-veä cuøng vôùi chuùng Ñaïi Tyø-kheo moät ngaøn hai traêm naêm möôi vò. Nhöõng vò naøy ñeàu ñaõ ñaéc quaû A-la-haùn. Töø laâu hoï ñaõ theo Phaät tònh tu phaïm haïnh, caùc laäu ñaõ heát, taâm yù thanh tònh, trí tueä töï taïi, thoâng hieåu caùc phaùp, ñaõ buoâng gaùnh naëng, ñaït ñöôïc ñieàu mong muoán. Caùc vò Tyø-kheo naøy ñaõ ñoaïn ba coõi, ñieàu caàn hieåu ñaõ hieåu, ñaày ñuû ba thaàn tuùc vaø ñöôïc luïc thoâng. Vaø chuùng Tyø-kheo-ni nhö Ñaïi AÙi Ñaïo... naêm traêm ngöôøi, khoâng theå keå heát. Caùc chuùng Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, caùc chuùng Baø-la-moân hoïc thuyeát khaùc, Ni-kieàn,... nhieàu voâ soá, ñeàu ñeán trong hoäi chuùng. Taát caû trôøi Töù Thieân vöông, Ñao-lôïi Thieân vöông, Dieäm Thieân vöông, Ñaâu-suaát Thieân vöông, Ni-ma-la-ñeà Thieân vöông, Baø-la-ni-maät Thieân vöông, Phaïm Thieân vöông, cuøng vôùi voâ soá chuùng ñeàu ñeán hoäi hoïp. Chö Long vöông, A-tu-luaân, Ca-löu-la, Chaân-ñaø-la, Ma-höu-laëc, taát caû toân thaàn cuøng quyeán thuoäc cuûa moãi vò ñeàu ñeán hoäi hoïp. Baïch Tònh vöông, Voâ Noä vöông, Voâ Oaùn vöông, Cam loä Tònh vöông, chín öùc tröôûng giaû Ca-duy-la-veä vaø quyeán thuoäc cuøng ñeán ñaûnh leã Ñöùc Phaät roài ngoài qua moät beân. Luùc aáy toaøn thaân Ñöùc Phaät coù ba möôi hai töôùng toát vaø taùm möôi veû ñeïp, phoùng aùnh saùng chieáu khaép ba ngaøn theá giôùi, nhö aùnh traêng troøn saùng noåi baäc giöõa muoân sao, oai thaàn uy nghieâm laø vua cuûa caùc baäc Thaùnh trong taát caû hoäi chuùng. Moïi ngöôøi ñeàu coù loøng nghi vaø suy nghó: 'Thaùi töû sinh ôû Ca-duy-la-veä, Ngaøi laø con tröôûng vua Baïch Tònh, töø boû vöông vò quyù toäc ñeå taàm ñaïo. Ngaøi ñaõ ngoài döôùi goác caây saùu naêm hay möôøi hai naêm môùi ñaéc thaønh ñaïo quaû?" Hoï laïi suy nghó: "Baûn haïnh vaø phöông phaùp tu taäp cuûa thaùi töû nhö theá naøo maø ñaït ñeán söï cao vôøi nhö vaäy? Ngaøi ñaõ thôø ai laøm thaày maø hoâm nay ñöôïc ñaëc bieät toân kính? Tröôùc ñaây ngaøi tu taäp phaùp gì maø ñöôïc giaùc ngoä thaønh Phaät?..." Ñöùc Phaät bieát söï hoaøi nghi cuûa moïi ngöôøi, lieàn hoûi Toân giaû Muïc-kieàn-lieân: –OÂng coù theå noùi nguyeân nhaân treân cho Ñaùt-taùt-a-kieät chaêng? Toân giaû Muïc-kieàn-lieân töø toøa ñöùng daäy, söûa laïi y phuïc, quyø goái chaép tay baïch Ñöùc

Phaät: –Thöa vaâng, baïch Ñöùc Theá Toân, con nay nöông oai thaàn cuûa Phaät vaø giöõ thaàn löïc cuûa Ngaøi, vì taát caû moïi ngöôøi ñeå noùi roõ vieäc ñoù. Ñöùc Phaät daïy: –Voâ löôïng kieáp veà tröôùc, oâng voán laø ngöôøi phaøm töø khi môùi caàu Phaät ñaïo ñeán nay, theo nghieäp thoï thaân, troâi laên trong naêm ñöôøng, thaân

naøy hoaïi dieät, laïi thoï thaân khaùc, sinh töû voâ cuøng. Thí nhö coû caây trong trôøi ñaát, ñem chaët laøm theû ñeå tính thaân ta vaãn khoâng theå tính ñöôïc. Hoaëc laáy thôøi gian khôûi ñaàu ñeán keát thuùc cuûa theá giôùi goïi laø moät kieáp thì söï sinh dieät cuûa ta hôn söï thaønh hoaïi cuûa theá giôùi khoâng theå tính ñeám. Chæ vì xoùt thöông loøng tham cuûa theá gian, trieàn mieân troâi noåi trong bieån aùi duïc, ta muoán trôû laïi nguoàn taâm, töï noã löïc vöôït qua, nhieàu ñôøi tinh caàn gian khoå, maø khoâng laáy laøm lao nhoïc, taâm khoâng tónh laëng, voâ vi, voâ duïc, boá thí caû thaân maïng vaø chí thaønh giöõ giôùi, nhaãn nhuïc khieâm cung, duõng maõnh tinh taán, nhaát taâm tö duy, hoïc theo trí tueä cuûa baäc Thaùnh, soáng nhaân aùi vôùi moïi loaøi, xoùt thöông keû ngheøo cuøng hoaïn naïn, an uûi, chaêm lo, döôõng duïc chuùng sinh, cöùu giuùp ngöôøi khoán khoå, thöøa söï chö Phaät laø Baäc Chaùnh ngoä chaân lyù, coù coâng huaân taäp, tích luõy coâng huaân khoâng theå nhôù heát ñöôïc. Töø thuôû xa xöa coù Ñöùc Phaät Ñænh Quang ra ñôøi, coù baäc Thaùnh vöông teân Ñaêng Thaïnh, trò vì nöôùc Ñeà-hoøa-veä. Nhaân daân soáng laâu, töø hieáu, nhaân nghóa. Ñaát ñai maøu môõ, ñôøi soáng thaùi bình. Nhaø vua coù sinh moät thaùi töû teân laø Ñaêng Quang, thoâng minh trí tueä, trong ñôøi ít ai saùnh kòp. Thaùnh vöông voâ cuøng thöông yeâu con. Ñeán luùc laâm chung vua cha nhöôøng ngoâi cho thaùi töû, nhöng thaùi töû Ñaêng Quang suy nghó, cuoäc ñôøi voâ thöôøng, neân nhöôøng ngoâi cho em roài ñi xuaát gia laøm Sa-moân. Ngaøi thaønh ñaïo hieäu laø Phaät Voâ Thöôïng Chí Toân, thaàn ñöùc choùi saùng, khoâng phaân bieät ngaøy ñeâm. Ñöùc Phaät naøy cuøng vôùi chuùng saùu möôi hai vaïn Tyø-kheo ñi du hoùa khaép theá gian, khai hoùa quaàn sinh roài trôû veà nöôùc Ñeà-hoøa-veä, ñoä thoaùt cho caùc doøng hoï vaø thaàn daân nöôùc trong nöôùc vaø moïi ngöôøi. Khi veà baûn quoác, thì luùc aáy baù quan, quaàn thaàn cho raèng Ñöùc Phaät vaø ñaïi chuùng ñeán ñaùnh chieám ñaát nöôùc. Hoï baøn vôùi nhau: “Chuùng ta phaûi ñem quaân ñi ñaùnh ñeå choáng cöï laïi, khoâng neân ñeå maát nöôùc!”. Töùc thì hoï xuaát binh höôùng veà Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät duøng luïc thoâng quaùn chieáu ngöôïc laïi taâm cuûa hoï. Ngaøi hoùa laøm thaønh lôùn, cao roäng trang nghieâm, xinh ñeïp ñeå ñoái laïi thaønh kia. Ñöùc Phaät vì thöông xoùt nhaân daân trong nöôùc, muoán laøm cho hoï ñöôïc giaûi thoaùt, lieàn hoùa laøm hai thaønh laøm baèng löu ly, trong thaønh roãng suoát, chieáu saùng töø trong ra ngoaøi. Ngaøi laïi hoùa ra saùu möôi hai vaïn Tyø-kheo gioáng nhö Phaät thò hieän bieán hoùa. Nhaø vua thaáy nhö vaäy raát hoaûng sôï, söï nghi ngôø tan bieán, trong loøng kính phuïc, lieàn ñi ñeán choã Ñöùc Phaät, cuùi ñaàu aên naên veà baûn chaát ngoan coá vaø taâm xaáu aùc cuûa mình ñoái vôùi Phaät. OÂng ta töï noùi: –Nieàm vui cuûa keû ngu naøy laø cuùi mong Ñöùc Phaät tha thöù vaø xin Phaät haõy trôû veà tinh xaù. Trong baûy ngaøy con seõ chuaån bò cuùng döôøng, cung nghinh Ñaáng Chí Toân. Ñöùc Phaät hieåu yù cuûa nhaø vua, ñoàng yù im laëng trôû veà. Luùc ñoù nhaø vua hoûi quaàn thaàn: –Caùch phuïng nghinh Thaùnh vöông theá naøo? Caùc quan ñaùp: –Pheùp cung nghinh Ca Vieät vöông laø trang nghieâm coõi nöôùc, san ñöôøng saù baèng phaúng caùch boán möôi daëm, döôùi ñaát röôùi nöôùc thôm, laùt vaøng baïc traân quyù, duøng baûy

baùu laøm haøng raøo, döïng caùc traøng phan, duøng luïa hoa nguõ saéc laøm loïng, khaép caùc ngaõ ñöôøng trong coảng thaønh ñeàu trang hoaøng, ñaøn caàm ca nhaïc y nhö coõi trôøi Ñao-lôïi, tung hoa, thaép ñeøn vaø xoâng caùc höông thôm, ngöôøi ñöùng haàu cung kính hai beân ñöôøng. Sau baûy ngaøy coâng vieäc ñaõ chuaån bò xong, nhaø vua ra leänh baù quan quaàn thaàn ñi theo hoä veä, ñích thaân vua cung nghinh Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät thöông töôûng ñeán daân chuùng neân baûo caùc vò Tyø-kheo: –Haõy chuaån bò thoï thænh. Caùc Tyø-kheo vaâng leänh trôû veà boản quoác. Phaät noùi: –Caùc oâng coù thaáy buoåi leã cuùng döôøng naøy trang nghieâm ñeïp maét chaêng? Thuôû xöa Ta thöøa söï chö Phaät quaù khöù cuõng cuùng döôøng trang nghieâm nhö hoâm nay. Khi aáy coù Phaïm chí Nho ñoàng teân Voâ Caáu Quang, thuôû nhoû thoâng minh maãn tieäp, chí lôùn bao la, aản cö trong röøng nuùi, haønh thieàn giöõ ñaïo, thoâng suoát taát caû saùch vôû bí truyeàn, trong taâm thích cuùng döôøng ñeå baùo ñaùp aân sö, noùi naêng vaø haønh ñoäng ñeàu vì muïc ñích truyeàn trao kinh phaùp cho moïi ngöôøi. ÔÛ trong nhoùm Phaïm chí coù vò teân laø Baát-laâu-ñaø thöôøng sieâng naêng cuùng teá nôi ñeàn thôø trôøi, trong suoát möôøi hai thaùng daâng cuùng thöùc aên. Ñoà chuùng cuûa Phaïm chí ñoù coù taùm vaïn boán ngaøn ngöôøi, troïn naêm cuùng döôøng vaøng, baïc, chaâu baùu, xe ngöïa, traâu deâ, luïa gaám, y phuïc, giaày deùp; duøng baûy baùu laøm loïng, tích tröôïng vaø bình ñöïng nöôùc... OÂng ta laø ngöôøi raát thoâng minh trí tueä, ñaùng thoï höôûng nhöõng vaät naøy. Hoï cuùng ñeán baûy ngaøy chöa maõn. Luùc aáy Boà-taùt Nho ñoàng vaøo trong chuùng cuûa Phaïm chí luaän ñaïo noùi nghóa baûy ngaøy baûy ñeâm, chuùng voâ cuøng haân hoan. Tröôûng giaû chuû nhaân raát hoan hyû ñem daâng cho Boà-taùt moät coâ gaùi treû ñeïp, Boà-taùt khoâng nhaän chæ laáy loïng che, tích tröôïng, bình ñöïng nöôùc, giaøy deùp, vaøng, baïc vaø tieàn moãi thöù moät ngaøn. Boà-taùt ñem nhöõng vaät ñoù daâng leân cho thaày mình. Thaày Boản sö hoan hyû ñem phaân phaùt cho moïi ngöôøi. Boà-taùt Nho ñoàng laïi töø bieät ra ñi. Caùc chuùng ñoàng hoïc moãi ngöôøi ñem taëng moät ñoàng baïc. Boà-taùt trôû veà queâ höông thaáy moïi ngöôøi ñeàu haân hoan, treân khaép neûo ñöôøng ñeàu an bình haïnh phuùc, moïi ngöôøi ñang queùt doïn vaø xoâng höông. Boà-taùt hoûi ngöôøi ñi ñöôøng: –Nhöõng ngöôøi naøy hoï laøm gì theá? Ngöôøi ñi ñöôøng ñaùp: –Ngaøy hoâm nay Ñöùc Phaät Ñaêng Quang seõ ñeán, vì theá moïi ngöôøi chuaån bò thieát leã cuùng döôøng. Boà-taùt Nho ñoàng nghe Phaät ñeán, trong loøng naùo nöùc möøng vui, söûa y phuïc chænh teà vaø hoûi: –Ñöùc Phaät töø ñaâu ñeán ñaây? Cuùng döôøng Ngaøi nhö theá naøo? Ngöôøi ñi ñöôøng noùi: –Chæ caàm höông hoa, loïng luïa, traøng phan ñeå cuùng döôøng. Khi aáy Boà-taùt lieàn vaøo thaønh caàu xin cuùng döôøng trong choác laùt nhöng hoaøn toaøn khoâng ñöôïc. Ngöôøi trong nöôùc noùi: –Nhaø vua caám duøng hoa höông, chæ ñeå cho ngaøi cuùng döôøng baûy ngaøy. Boà-taùt nghe vaäy, trong loøng khoâng vui. Giaây laùt Ñöùc Phaät ñeán vaø bieát ñöôïc taâm ñoàng töû. Luùc ñoù coù moät coâ gaùi mang bình ñöïng ñaày hoa, Ñöùc Phaät phoùng quang saùng ngôøi chieáu xuyeân suoát bình hoa bieán thaønh löu ly, trong ngoaøi ñeàu thaáy ñöôïc. Boà-taùt ñeán choã coâ gaùi noùi:

Naêm traêm ñoàng tieàn baïc

Xin mua naêm caønh hoa
Daâng leân Phaät Ñaêng Quang
Xin cho toâi maõn nguyeän.
Coâ gaùi hoûi:
Hoa naøy giaù vaøi ñoàng
Sao tính ñeán naêm traêm
Nay oâng öôùc nguyeän gì
Maø khoâng tieác tieàn baïc.
Boà-taùt ñaùp:
Khoâng caàu Thích, Phaïm, Ma
Töù vöông, Chuyeån thaùnh vöông
Nguyeän toâi ñöôïc thaønh Phaät
Ñoä thoaùt khaép möôøi phöông.
Coâ gaùi noùi:
OÀ! Hay thay! Hay thay!
Nguyeän ngaøi choùng thaønh töïu
Xin cho toâi ñôøi sau
Luoân ñöôïc laøm vôï ngaøi.
Boà-taùt ñaùp:
Ngöôøi nöõ thoùi ña tình
Phaù ngöôøi yù chaùnh ñaïo
Khuaáy roái ñieàu ta nghó
Ñoaïn tröø taâm boá thí.
Coâ gaùi traû lôøi:
Toâi theà: Vaøo ñôøi sau
Theo chaøng haønh boá thí
Con caùi vaø thaân toâi
Xin Phaät, Trôøi chöùng giaùm.
Nhaân giaû thöông xoùt toâi
Xin ban ñieàu toâi nguyeän
Hoa naøy xin daâng Ngaøi
Tieàn baïc toâi khoâng nhaän.
Toâi nhôù kieáp xa xöa
Quaùn thaáy baûn haïnh naøy
Ñaõ coù naêm traêm ñôøi
Töøng laø vôï Boà-taùt.
Coâ gaùi ñöa hoa cho Boà-taùt, ngaøi hoan hyû nhaän hoa roài ra ñi. Trong loøng raát hoan hyû, coâ gaùi noùi:

–Toâi thaân nöõ yeáu ñuoái, khoâng theå ñeán ñoù ñöôïc. Xin göûi hai caønh hoa ñeå daâng leân
Ñöùc Phaät.
Khi Ñöùc Phaät ñeán, vua quan, daân chuùng, tröôûng giaû, cö só, quyeán thuoäc vaây chung quanh Ngaøi maáy traêm ngaøn voøng. Boà-taùt muoán ñeán tröôùc Phaät tung hoa nhöng khoâng theå
ñeán ñöôïc. Ñöùc Phaät bieát yù cuûa Boà-taùt neân hoùa ñaát thaønh buøn, moïi ngöôøi traùnh ra hai beân. Luùc aáy Boà-taùt môùi ñeán tröôùc Phaät tung naêm ñoùa hoa, naêm ñoùa hoa ñeàu döøng laïi treân khoâng trung vaø bieán thaønh loïng hoa, lôùn baûy möôi daëm, hai hoa ñöùng treân hai vai Ñöùc Phaät nhö caønh hoa soáng. Boà-taùt hoan hyû, traûi toùc treân ñaát xin Ñöùc Theá Toân giaãm leân ñi. Ñöùc Phaät baûo: –Ta coù theå giaãm leân ö? Boà-taùt baïch: –Xin Ngaøi haõy giaãm leân. Ñöùc Phaät böôùc leân vaø Ngaøi ñöùng ñoù mæm cöôøi, trong mieäng aùnh saùng naêm maøu toûa ra xa baûy thöôùc, chia laøm hai phaàn: Moät voøng aùnh saùng voøng quanh Ñöùc Phaät ba voøng, aùnh saùng ñoù chieáu ñeán ba ngaøn ñaïi thieân coõi nöôùc, chieáu saùng khaép nôi roài trôû laïi nhaäp vaøo ñaûnh Phaät. Moät phaàn aùnh saùng chieáu xuoáng möôøi taùm ñòa nguïc ñau khoå, lieàn ñöôïc an vui. Caùc ñeä töû baïch Phaät: –Ñöùc Phaät khoâng voâ cöù maø cöôøi, xin Ngaøi daïy cho chuùng con yù nghóa naøy. Ñöùc Phaät daïy: –Caùc oâng coù thaáy ñoàng töû naøy khoâng? Caùc ñeä töû thöa: –Thöa vaâng, chuùng con coù thaáy. Ñöùc Theá Toân baûo: –Vò ñoàng töû naøy ôû trong voâ soá kieáp sôû hoïc thanh tònh, khoâng tieác thaân maïng ñeå haøng phuïc taâm, xaû boû duïc laïc, soáng ñôøi an tònh, taâm khoâng voïng ñoäng, khoâng thieáu loøng Töø, chöùa nhoùm haïnh nguyeän phöôùc ñöùc neân nay ñöôïc nhö vaäy. Ñöùc Phaät daïy ñoàng töû: –Sau moät traêm kieáp oâng xaû boû thaân naøy, seõ ñöôïc thaønh Phaät hieäu laø Thích-ca Vaên Nhö Lai, Voâ Sôû Tröôùc Chí Chaân Ñaúng Chaùnh Giaùc. Kieáp teân Ba-ñaø, theá giôùi teân Sa-phuø. Cha cuûa Ñöùc Phaät naøy laø Baïch Tònh, meï laø Ma-da, vôï teân Cuø-di, con teân La-vaân, thò giaû teân A-nan, ñeä töû beân phaûi laø Xaù-lôïi-phaát, ñeä töû beân traùi laø Ma-ha Muïc-kieàn-lieân. Ñöùc Phaät Thích-ca ñoù giaùo hoùa chuùng sinh ñôøi naêm oâ tröôïc, ñoä thoaùt khaép caû möôøi phöông nhö Ta hoâm nay vaäy. Boà-taùt Naêng Nhaân ñöôïc Phaät thoï kyù raát haân hoan vui möøng, thoâng suoát caùc nghi ngôø, ñònh chæ nhöõng voïng ñoäng, bao nhieâu voïng töôûng döùt tröø maø vaøo thieàn ñònh tòch tónh, ñaït ñöôïc Voâ sinh phaùp nhaãn thanh tònh, töùc thì thaân voït treo treân hö khoâng, caùch maët ñaát baûy nhaän, roài töø treân khoâng haï xuoáng ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, ñöôïc laøm Sa- moân. Ñöùc Phaät thuyeát keä: OÂng seõ ôû ñôøi sau Traûi coû ngoài goác caây Söùc giôùi, nhaãn, ñònh, tueä Haøng phuïc ma quyeán thuoäc, Ñi treân con ñöôøng Thaùnh Ñaùnh troáng phaùp cam loä Vì thöông töôûng chuùng sinh Chuyeån baùnh xe voâ thöôïng.

OÂng seõ ôû ñôøi sau Kheùo phöông tieän trí tueä Chín möôi saùu ngoaïi ñaïo Ñeàu khieán ñaëng phaùp nhaõn. OÂng seõ ôû ñôøi sau Töø aùi haønh boán aân Ban boá phaùp cam loä Döùt tröø ba beänh ñoäc. Boà-taùt Naêng Nhaân phuïng söï Phaät Ñaêng Quang cho ñeán khi Phaät nhaäp vaøo Nieát- baøn. Boà-taùt giöõ giôùi thanh

tònh, thuû hoä chaùnh phaùp, töø bi che chôû, ban boá loøng nhaân aùi khieán cho taát caû ñeàu ñöôïc lôïi laïc. Boà-taùt cöùu giuùp khoâng moûi meät, luùc qua ñôøi ñöôïc sinh leân trôøi Ñaâu-suaát. Vì muoán cöùu ñoä taát caû chuùng sinh meâ muoäi neân Ngaøi töø coõi trôøi sinh xuoáng laøm Chuyeån luaân vöông hoaøng ñeá ñi khaép nôi coù baûy baùu theo cuøng. Nhöõng gì laø baûy? Ñoù laø: 1. Baùnh xe vaøng baùu. 2. Ngoïc thaàn baùu. 3. Ngoïc nöõ baùu. 4. Chuû kho taøng baùu. 5. Chuû binh baùu. 6. Ngöïa baùu saéc xanh bieác. 7. Voi traéng baùu. Baùnh xe vaøng baùu: Baùnh xe coù ngaøn caêm hoa ñöôïc chaïm khaéc hoa vaên vaø khaûm caùc chaâu baùu, aùnh saùng xuyeân suoát hôn caû maët trôøi, maët traêng. Luùc leân xe vua Chuyeån luaân coù yù nghó theá naøo thì baùnh xe vaän chuyeån theo ñeå ñi xem xeùt thieân haï, chæ trong choác laùt ñaõ giaùp voøng quanh coõi nöôùc, cho neân goïi laø Baùnh xe vaøng baùu. Ngoïc thaàn baùu: Ñeán ngaøy hai möôi chín ñeâm cuoái thaùng, ñem ngoïc treo treân hö khoâng thì tuøy theo ñaát nöôùc ñoù lôùn nhoû ngoïc chieáu saùng caû trong ngoaøi nhö ban ngaøy, cho neân goïi laø Ngoïc thaàn baùu. Ngoïc nöõ baùu: Thaân naøng ôû muøa ñoâng thì aám aùp, muøa haï thì maùt meû, trong mieäng coù muøi thôm hoa sen xanh, thaân thôm muøi Chieân-ñaøn, thöùc aên töï tieâu hoùa, khoâng phaûi lo vaán ñeà ñaïi tieåu tieän, cuõng khoâng coù chaát dô daùy baát tònh cuûa ngöôøi nöõ. Toùc vaø thaân... khoâng daøi khoâng ngaén, khoâng traéng khoâng ñen, khoâng maäp khoâng oám, cho neân goïi laø Ngoïc nöõ baùu. Chuû kho taøng baùu: Khi vua caàn coù vaøng baïc, löu ly, thuûy tinh, ma-ni, traân chaâu, san hoâ, traân baûo... thì vò aáy ñöa tay xuoáng ñaát, ñaát xuaát ra baûy baùu, ñöa tay xuoáng nöôùc, nöôùc xuaát baûy baùu, chæ tay leân nuùi, nuùi xuaát baûy baùu, chæ tay leân ñaù, ñaù xuaát ra baûy baùu, cho neân goïi laø beà toâi Chuû kho baùu. Chuû binh baùu: YÙ vua muoán coù boán loaïi binh lính nhö maõ binh, töôïng binh, xa binh vaø boä binh, thaàn taâu vua: “Nhaø vua caàn bao nhieâu quaân? Hoaëc moät ngaøn, moät vaïn, hoaëc voâ soá...”, trong luùc ngoaûnh laïi, nhaø vua ñaõ thaáy quaân daøn saün, haønh traän nghieâm chænh, cho neân goïi laø beà toâi Chuû binh baùu. Ngöïa baùu saéc xanh bieác: Ngöïa maøu xanh bieác, bôøm daøi, ñeo haït chaâu, taùnh thuaàn haäu vaø ñöôïc taém saïch seõ. Khi haït chaâu rôi xuoáng, chæ trong giaây laùt lieàn sinh laïi nhö cuõ, haït chaâu naøy töôi ñeïp tinh khieát, laïi caøng ñeïp hôn tröôùc. Tieáng ngöïa vang xa ñeán moät do-tuaàn. Khi nhaø vua côõi ngöïa ñeå quaùn saùt daân chuùng, saùng ra ñi, chieàu trôû veà, ngöïa

cuõng khoâng meät nhoïc. Buïi dính chaân ngöïa trôû thaønh caùt vaøng, cho neân goïi laø Ngöïa baùu saéc xanh bieác. Voi traéng baùu: Voi coù maét maøu traéng tuyeät ñeïp, baûy chi ñeàu baèng phaúng, söùc maïnh hôn traêm voi, ñuoâi daøi ñeo chaâu, ñaõ ñeïp laïi caøng tinh khieát. Mieäng voi coù saùu ngaø vaø moãi ngaø coù maøu baûy baùu. Khi vua muoán côõi voi, chæ trong moät ngaøy ñaõ ñi khaép nôi, saùng ñi chieàu trôû veà voi khoâng heà nhoïc meät. Neáu voi loäi qua nöôùc thì nöôùc khoâng bò giao ñoäng, chaân voi cuõng khoâng bò thaém öôùt, cho neân goïi laø Voi traéng baùu. Nhaân daân luùc baáy giôø soáng thoï taùm vaïn boán ngaøn tuoåi. Theå nöõ trong cung, moãi cung nhö vaäy coù taùm vaïn boán ngaøn ngöôøi. Vua coù ngaøn ngöôøi con nhaân töø huøng maïnh, moät ngöôøi coù theå choáng laïi caû ngaøn

ngöôøi. Thaùnh vöông cai trò baèng giôùi ñöùc, duøng Thaäp thieän daïy doã nhaân daân. Thieân haï thaùi bình, möa thuaän gioù hoøa, nguõ coác ñaày ñuû, aên thöïc phaåm naøy seõ ít beänh, höông vò nhö cam loä, khí löïc ñöôïc doài daøo. Nhaân daân chæ coù baûy beänh: 1. Beänh laïnh; 2. Beänh noùng; 3. Beänh ñoùi; 4. Beänh khaùt. 5. Ñaïi tieän. 6. Tieåu tieän. 7. Loøng mong muoán. Thaùnh vöông heát tuoåi thoï laïi sinh leân trôøi Phaïm thieân laøm vua Phaïm thieân, treân laø Thieân ñeá, döôùi laø Thaùnh chuùa. Moãi laàn ba möôi saùu voøng roài trôû laïi töø ñaàu. Vì theá muoán cöùu ñoä ngöôøi naøo, vua seõ tuøy luùc maø xuaát hieän. Boà-taùt tinh caàn khoå haïnh traûi qua ba a-taêng-kyø kieáp. Kieáp soáng ñaõ maõn nhöng vì thöông xoùt chuùng sinh troâi laên khoâng bôø beán, Boà-taùt vì chuùng sinh maø ñem thaân nuoâi hoå ñoùi. Boà-taùt duõng maõnh tinh taán traûi qua chín kieáp laø Boà-taùt Naêng Nhaân. ÔÛ trong chín möôi moát kieáp tu taäp ñaïo ñöùc, hoïc taâm Phaät, thöïc haønh saùu Ñoä voâ cöïc, Boá thí, Trì giôùi, Nhaãn nhuïc, Tinh taán, Nhaát taâm, Trí tueä, kheùo duøng phöông tieän quyeàn xaûo, Töø, Bi, Hyû, Xaû che chôû, döôõng duïc chuùng sinh nhö thöông con ñoû, thöøa söï chö Phaät, tích ñöùc voâ haïn. Traûi qua nhieàu kieáp tinh taán khoå haïnh, vöôït qua thaäp ñòa, ôû nôi Nhaát sinh boå xöù, coâng haïnh ñaõ thaønh, söï vieäc ñaõ hoaøn taát, trí thaàn voâ löôïng, ñeán luùc ñuùng thôøi, ngay luùc aáy Ngaøi thaønh Phaät. ÔÛ treân trôøi Ñaâu-suaát, Boà-taùt phaùt khôûi boán quaùn xeùt: Xem xeùt ñòa phöông, xem xeùt cha meï, neân sinh vaøo coõi nöôùc naøo? Neân giaùo hoùa, cöùu ñoä ai ñaàu tieân? Boà-taùt suy nghó: “Vua Baïch Tònh ñaõ nhieàu ñôøi laø cha sinh ra ta.” Caâu-lôïi-saùt-ñeá coù hai ngöôøi con gaùi, khi coâ ta taém goäi trong ao sau vöôøn, Boà-taùt ñöa tay chæ vaø noùi: “Ñaây laø ngöôøi meï ñaõ nhieàu ñôøi sinh ta”. Ñeán ngaøy sinh con, luùc aáy coù naêm traêm Phaïm chí ñeàu coù naêm thaàn thoâng bay qua cung thaønh, nhöng khoâng theå vöôït qua ñöôïc. Hoï sôï haõi, cuøng noùi vôùi nhau: –Thaàn tuùc cuûa chuùng ta coøn xuyeân qua töôøng ñaù ñöôïc, taïi sao hoâm nay chuùng ta khoâng theå vöôït qua ñaây? Thaày cuûa Phaïm chí noùi: –OÂng coù thaáy hai coâ gaùi naøy khoâng? Moät ngöôøi seõ sinh baäc Ñaïi nhaân coù ba möôi hai töôùng. Coøn moät ngöôøi seõ sinh moät ngöôøi ba möôi töôùng. Do oai thaàn cuûa ngöôøi aáy laøm cho chuùng ta maát thaàn tuùc. Tieáng noùi cuûa hoï vang ra khaép nôi, thieân haï ñeàu nghe. Khi aáy vua Baïch Tònh hoan hyû vui möøng muoán ñöôïc Chuyeån luaân thaùnh vöông sinh vaøo nhaø mình, lieàn xin cöôùi coâ gaùi ñeïp aáy laøm vôï. Ca-duy-la-veä laø nôi trung taâm cuûa ba ngaøn nhaät nguyeät vaø moät vaïn hai ngaøn trôøi ñaát. Chö Phaät quaù khöù, vò lai, hieän taïi ñeàu sinh ra ôû vuøng ñaát naøy.

Phaåm 2: BOÀ-TAÙT GIAÙNG THAÀN Luùc aáy Boà-taùt Naêng Nhaân côõi voi traéng ñeán nhaäp vaøo thai meï. Ñuùng ngaøy muøng taùm thaùng tö, phu nhaân taém goäi thoa höông vaø maëc y phuïc môùi. Ñang luùc thieâm thieáp nghæ, phu nhaân moäng thaáy treân khoâng trung coù ngöôøi côõi voi traéng ñi xuoáng, aùnh saùng chieáu khaép coõi nöôùc, coù tieáng ñaøn, tieáng troáng, lôøi ca. Ngöôøi aáy raûi hoa, ñoát höông, ñi ñeán choã phu nhaân, roài boãng nhieân bieán maát, phu nhaân baøng hoaøng tænh daäy. Nhaø vua hoûi: –Coù vieäc gì maø khanh hoaûng hoát theá?

Phu nhaân ñaùp: –Vöøa roài, trong giaác mô thieáp thaáy coù ngöôøi cõõi con voi traéng töø treân khoâng bay ñeán, coù tieáng ñaøn, tieáng troáng, tieáng nhaïc, ngöôøi aáy raûi hoa, ñoát höông, ñi ñeán choã thieáp, boãng nhieân bieán maát, vì theá thieáp kinh hoaøng tænh giaác. Nhaø vua trong loøng lo aâu, taâm chaúng ñöôïc an, neân trieäu taäp caùc thaày töôùng soá, ñeán ñeå hoûi xem giaác moäng ñoù theá naøo. Thaày töôùng thöa: –Giaác moäng naøy laø tin vui. Ñoù laø thaàn thaùnh giaùng thai cho neân coù giaác moäng naøy. Ngöôøi con naøy seõ laøm Chuyeån luaân thaùnh vöông. Neáu xuaát gia hoïc ñaïo seõ laøm Phaät ñoä thoaùt khaép moïi loaøi. Nhaø vua voâ cuøng hoan hyû. Luùc ñoù phu nhaân thaân taâm thö thaùi, noùi keä: Ta nay ñang coù thai Chaéc laø Ñaïi Boà-taùt Khoâng daâm, saân, gheùt, giaän Thaân taâm an thanh tònh Taâm thöôøng thích boá thí Trì giôùi, nhaãn, tinh taán Ñònh yù vaøo Tam-muoäi Trí tueä ñoä moïi ngöôøi, Quaùn saùt thaân ñaïi vöông Kính nhö cha, nhö anh Maét thöông nhìn muoân loaøi Cuõng nhö con ñoû ta, Giuùp thuoác thang ngöôøi beänh Ñoùi laïnh giuùp aùo côm Thöông ngheøo, kính troïng giaø Vui khieán sinh, laõo dieät, Taïi nguïc tuø troùi buoäc Khoå ñau saàu khieáp sôï Xin vua ban aân lôùn Phoùng thích caùc toäi nhaân, Tai ta khoâng thích nghe Tieáng aâm nhaïc theá gian Muoán an nôi nuùi röøng

Tòch ñònh vaø thanh tònh. Baáy giôø vua ôû caùc nöôùc nhoû laân caän nghe phu nhaân cuûa ñaïi vöông coù thai ñeàu ñeán chuùc möøng, moãi ngöôøi ñeàu ñem vaøng baïc, chaâu baùu, y phuïc vaø hoa höông vôùi taâm cung kính daâng taëng moïi lôøi toát ñeïp ñoái vôùi phu nhaân. Phu nhaân töø choái vì khoâng muoán laøm phieàn. Töø khi phu nhaân coù thai, trôøi hieán caùc vò boå ích tinh khí, phu nhaân töï nhieân no ñuû khoâng muoán thöùc aên cuûa hoaøng gia. Maõn ñeán möôøi thaùng, thaân thaùi töû thaønh töïu. Ñeán ngaøy moàng taùm thaùng tö, phu nhaân ñi daïo, ngang qua döôùi moät goác caây, muoân hoa ñua nôû. Khi aáy sao mai vöøa moïc, phu nhaân ñöùng vòn caønh caây, thì töø beân hoâng phaûi cuûa baø, thaùi töû sinh ra, lieàn ñi baûy böôùc, moät tay ñöa leân vaø noùi: –Treân trôøi, döôùi trôøi chæ coù Ta laø toân quyù. Ba coõi ñeàu khoå ñau. Ta seõ ñem an vui ñeán cho moïi loaøi. Ngay luùc aáy ñaát trôøi chuyeån ñoäng maïnh, ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi ñeàu saùng röïc rôõ. Trôøi Thích, Phaïm, Töù vöông, cuøng vôùi caùc quyeán thuoäc cuûa hoï vaø caùc Roàng, Quyû, Thaàn, Duyeät-xoa, Caøn-ñaø-la, A-tu-luaân, ñeàu ñeán haàu caän beân thaùi töû. Coù hai anh em Long vöông, moät ngöôøi teân Ca-la, moät ngöôøi teân laø Uaát-ca-la, beân traùi phun nöôùc möa aám cho Ngaøi, beân phaûi phun nöôùc suoái maùt cho Ngaøi. Trôøi Thích, Phaïm, Ma ñem y trôøi maëc cho thaùi töû. Trôøi möa höông hoa, caùc thöù ñaøn troáng nhaïc trôøi cuøng troåi. Höông xoâng, höông ñoát, höông xoa, höông öôùp... Taát caû phuû kín moät beân trôøi. Hoaøng haäu oâm thaùi töû ngoài treân xe roàng coù traøng phan, ca nhaïc ñöa hai meï con trôû veà hoaøng cung. Vua cha nghe tin sinh thaùi töû, trong loøng voâ cuøng vui möøng phaán khôûi, Ngaøi cuøng vôùi baù quan, quaàn thaàn, Phaïm chí, cö só, tröôûng giaû, thaày töôùng vaø moïi ngöôøi ñeàu ra ngheânh ñoùn phu nhaân vaø thaùi töû. Ngöïa cuûa vua chaân vöøa chaïm ñaát thì naêm traêm kho taøng trong loøng ñaát cuøng moät luùc loä baøy, ñöôøng bieån qua laïi cuõng thuaän lôïi. Luùc aáy caùc thaày töôùng,

Phaïm chí taäp hôïp ñeán vaø tung hoâ vaïn tueá vaø ñaët teân Thaùi töû laø Taát-ñaït. Nhaø vua thaáy caùc trôøi Thích, Phaïm, Töù vöông, Roàng, Thaàn ñaày khaép treân khoâng trung kính caån, trang nghieâm, baát giaùc Ngaøi xuoáng ngöïa ñaûnh leã Thaùi töû. Khi aáy nhaø vua vaãn chöa ñeán cöûa thaønh. Caùc mieáu thaàn beân ñöôøng ôû trong nöôùc laø nôi moïi ngöôøi suøng kính, vì theá caùc thaày töôùng Phaïm chí ñeàu noùi: "Neân ñem Thaùi töû ñeán leã baùi töôïng thaàn". Hoaøng haäu vöøa beá Thaùi töû vaøo mieáu, hình töôïng caùc thaàn ñeàu cuùi ñaàu. Caùc thaày töôùng Phaïm chí vaø moïi ngöôøi noùi: "Thaùi töû thaät laø thaàn dieäu, oai ñöùc cuûa Ngaøi caûm hoùa khieán cho caùc Thieân thaàn cung kính". Hoï ca ngôïi Thaùi töû laø Ñaáng trôøi trong loaøi trôøi. Treân ñöôøng Thaùi töû trôû veà hoaøng cung, trôøi öùng hieän ba möôi hai ñieàm laønh: 1. Ñaát chaán ñoäng maïnh, goø noång ñeàu baèng phaúng. 2. Caùc neûo ñöôøng töï saïch seõ, ai cuõng ngöûi thaáy muøi höông. 3. Caây khoâ trong nöôùc ñeàu sinh laù troå hoa. 4. Trong vöôøn töï nhieân sinh quaû ngoït laï kyø. 5. Luïc ñòa sinh hoa sen to baèng baùnh xe. 6. Kho taøng trong loøng ñaát ñeàu töï loä baøy. 7. Vaät baùu trong kho taøng ñeàu phaùt ra aùnh saùng 8. Y phuïc ñöôïc saép saün trong röông, khi maëc töï noù maùng leân giaù. 9. Haøng vaïn con soâng, suoái ñeàu döøng laïi, laéng trong.

10. Trôøi quang maây taïnh vaø trong saùng. 11. Trôøi laøm boán phía möa buïi thaám höông. 12. Minh nguyeät thaàn chaâu treo ôû ñieän nhaø. 13. Nhöõng ngoïn ñuoác trong hö khoâng khoâng coøn taùc duïng. 14. Maët trôøi, maët traêng vaø ngoâi sao ñeàu khoâng vaän haønh. 15. Ngoâi sao Phæ hieän xuoáng haàu Thaùi töû ñaûn sinh. 16. Baûo caùi cuûa trôøi Phaïm thieân phuû kín treân cung. 17. Chö thaàn taùm phöông ñem daâng ngoïc baùu. 18. Traêm thöùc aên coõi trôøi töï nhieân ôû tröôùc maët. 19. Haøng vaïn huû baùu treo ñaày nöôùc cam loä. 20. Thieân thaàn ñem xe trang trí baèng baûy baùu ñeán. 21. Naêm traêm con voi traéng töï nhieân giaêng haøng tröôùc ñieän. 22. Naêm traêm con sö töû traéng töø nuùi Tuyeát ra ñöùng thaønh haøng nôi coång thaønh. 23. Theå nöõ cuûa chö Thieân hieän ra, mang nhöõng kyõ nhaïc treân vai. 24. Caùc nöõ Long vöông bao quanh cung ñieän. 25. Haøng vaïn ngoïc nöõ coõi trôøi caàm caây phaát baèng loâng chim Khoång töôùc hieän treân töôøng nôi cung. 26. Theå nöõ caùc coõi trôøi oâm bình vaøng ñöïng ñaày nöôùc thôm ñöùng thaønh haøng treân khoâng trung. 27. Nhaïc trôøi ñoàng thôøi troåi vang daäy. 28. Taát caû nhöõng ñòa nguïc ñeàu ngöøng thoáng khoå. 29. Truøng ñoäc aån nuùp, chim laønh bay löôïn houùt ca. 30. Nhöõng ngö phuû aùc ñoäc, oaùn thuø ñeàu khôûi Töø taâm. 31. Taát caû phuï nöõ trong nöôùc coù thai ñeàu sinh con trai. Traêm thöù beänh taät nhö: Ñui, ñieác, caâm, ngoïng, gheû choác... thaûy ñeàu khoûi haún. 32. Thaàn caây hieän thaân ngöôøi cuùi ñaàu ñaûnh leã ñöùng haàu. Ngay luùc ñoù möôøi saùu nöôùc lôùn ñeàu duøng aâm thanh toát ñeïp nhaát ca ngôïi vieäc chöa töøng coù naøy. Taïi Höông sôn coù ñaïo só A-di, nöûa ñeâm chôït nghe ñaát trôøi chuyeån ñoäng vaø thaáy aùnh saùng röïc rôõ hôn bao giôø. Trong nuùi coù moät loaøi hoa teân Öu-ñaøm-baùt, trong ñoùa hoa aáy töï nhieân sinh ra sö töû chuùa. Vöøa sinh ra sö töû ñaõ ñi baûy böôùc, ngaång ñaàu roáng to vang xa boán möôi daëm. Trong khu röøng, taát caû caùc loaøi chim bay thuù chaïy, coân truøng nhoû nhieäm

nhaát cuõng ñeàu phuïc tuøng. Ñaïo só A-di suy nghó: “Trong theá gian chæ coù Ñöùc Phaät môùi öùng hieän ñieàm laønh naøy. Nay giöõa cuoäc ñôøi naêm tröôïc ñaày xaáu aùc sao laïi coù hieän töôïng toát ñeïp nhö theá?” Saùng sôùm, ñaïo só bay ñeán nöôùc Ca-duy-la-veä. Coøn caùch boán möôi daëm chöa ra ñeán kinh thaønh, boãng nhieân ñaïo só bò rôi xuoáng ñaát. Taâm ñaïo só raát kinh ngaïc vaø cuõng raát möøng vui vì oâng ñoaùn chaéc laø coù Phaät thò hieän, khoâng nghi ngôø gì nöõa, beøn ñi boä ñeán coång hoaøng cung. Ngöôøi giöõ coång taâu vua coù ñaïo só A-di ngoaøi coång. Nhaø vua ngaïc nhieân hoûi: –Ñaïo só A-di thöôøng bay sao hoâm nay laïi ñöùng ngoaøi cöûa hoûi thaêm? Nhaø vua lieàn ra ngheânh ñoùn, ñaûnh leã, röûa goäi saïch seõ vaø daâng y phuïc môùi cho ñaïo só, roài hoûi thaêm: –Hoâm nay coù vieäc chi maø ñaïo só khoâng ngaïi nhoïc meät thaân haønh ñeán ñaây? Ñaïo só A-di ñaùp:

–Toâi nghe phu nhaân cuûa ñaïi vöông sinh Thaùi töû cho neân ñeán ñaây chieâm ngöôõng vaø thaêm hoûi: Nhaø vua sai thò nöõ beá Thaùi töû ra, thò nöõ taâu: –Thaùi töû nhoïc meät, Ngaøi môùi ñöôïc an giaác moät chuùt. Ñaïo só A-di vui veû noùi keä: Baäc Ñaïi huøng töï giaùc Giaùc ngoä ngöôøi chöa giaùc Bao kieáp khoâng nghæ ngôi Haù ñaâu coøn nguû nghæ? Khi thò nöõ beá Thaùi töû ra. Hoï muoán ñem Thaùi töû ñeán ñaûnh leã Ñaïo só A-di, nhöng Ñaïo só A-di kinh haõi ñöùng daäy, ñaûnh leã döôùi chaân Thaùi töû tröôùc. Quoác vöông vaø quaàn thaàn thaáy Quoác sö A-di kính leã Thaùi töû, khieán loøng hoï kinh ngaïc, caøng hieåu raèng ñaây laø Ñaáng Chí Toân, neân taát caû ñeàu cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân Ngaøi. Söùc maïnh cuûa Ñaïo só A-di coù theå quaät ngaõ caû traêm traùng só, theá maø vöøa môùi beá Thaùi töû thì tay chaân oâng buûn ruûn. Ñaïo só xem thaáy Thaùi töû coù ba möôi hai töôùng toát vaø taùm möôi veû ñeïp, thaân nhö kim cang thuø dieäu khoâng theå suy löôøng. Ñaïo só nhuû thaàm: “Nhö lôøi tieân tri saâu kín, chaéc chaén Thaùi töû seõ thaønh Phaät, ta khoâng coøn nghi ngôø gì nöõa”. Ñaïo só rôi leä, ngheïn ngaøo xuùc caûm khoâng noùi neân lôøi. Khi aáy vua cha hoaûng sôï, cung kính hoûi: –Thaùi töû coù ñieàu chi chaúng laønh chaêng? Xin ñaïo só cho bieát toát xaáu theá naøo? Mong sao cho khoâng coù tai naïn naøo xaûy ra. Ñaïo só A-di coá neùn loøng, noùi keä: Baäc Ñaïi Thaùnh ra ñôøi Tröø bao nhieâu tai hoïa Toâi haän mình voâ phöôùc Baûy ngaøy nöõa qua ñôøi Khoâng thaáy thaàn bieán hoùa Möa phaùp ñöôïm theá gian Nay töø bieät Thaùi töû Cho neân töï khoùc thöông. Thaùi töû ñöa tay noùi: Ngöôøi naêm ñöôøng möôøi coõi Ta giaùo hoùa khaép cuøng Khieán hoï nhö sôû nguyeän Ta voán loøng mong caàu Phaûi ñoä khaép taát caû Moät ngöôøi khoâng ñaéc ñaïo Ta khoâng vaøo Nieát-baøn. Ñaïo só A-di moät laàn nöõa laïi vui veû ñaûnh leã döôùi chaân Thaùi töû. Vua Baïch Tònh hoan hyû khoâng lo sôï nöõa, lieàn noùi keä: Thaùi töû töôùng theá naøo Seõ trò ñôøi ra sao Xin haõy noùi taát caû Caùc töôùng coù phöôùc gì?

Ñaïo só A-di duøng keä traû lôøi:
Nay xem thaân Thaùi töû
Saéc vaøng, chí kieân coá
Chaøy Kim cang voâ thöôïng
Phaù coái nuùi daâm duïc,

Ñaïi nhaân töôùng troøn ñaày
Döôùi chaân ngay baèng phaúng
Trò nöôùc seõ thaùi bình
Xuaát gia thaønh Chaùnh giaùc,
Tay chaân hình xoaùy troøn
Töôùng toát coù ngaøn xoaùy
Seõ laø Chuyeån Phaùp Luaân
Thaønh Phaät ba coõi troïng,
Baép chaân nai, veá roàng
Maõ aâm taøng aån kín
Xem thaáy khoâng chaùn nhaøm
Vì theá phaùp thanh tònh,
Tay ngoùn nhoû thon daøi
Baøn meàm maïi coù maøng
Cho neân phaùp beàn laâu
Giaùo hoùa ñôøi ngaøn naêm,
Da loâng meàm nhoû mòn
Höôùng phaûi khoâng dính buïi
Thaân saùng nhö vaøng choùi
Neân haøng phuïc ngoaïi ñaïo,
Ngöïc vuoâng, öùc sö töû
Quay laïi khoâng cong gaõy
Ñöùng thaúng, tay quaù goái
Vì vaäy moïi ngöôøi kính,
Baûy choã ñeàu ñaày ñaën
Söùc maïnh ñòch ngaøn ngöôøi
Boà-taùt haïnh kieáp xöa
Cho neân khoâng oaùn aùc,
Trong mieäng boán möôi raêng
Vuoâng, traéng, ñeàu vaø khít
Nöôùc boït trong mieäng thôm
Cho neân coù baûy baùu.
Maù ñaày nhö sö töû
Raêng cöûa chöõ “Vaïn” hieän
Phaät ñöùc khaép theá gian
Phoå bieán suoát ba ñôøi,
Neám vò theo trình töï
Moùn naøo cuõng bieát vò
Cho neân laäp phaùp vò

Ban boá khaép quaàn sinh,
Löôõi roäng nhö hoa sen Khoûi mieäng che khaép maët Cho neân phaùt aâm thanh Ngöôøi nghe nhö cam loä, Tieáng noùi nhö kim loan Tuïng kinh hôn Phaïm thieân Cho neân khi thuyeát phaùp Thaân an, yù ñöôïc ñònh, Töôùng maét maøu xanh bieác Taâm Töø nhìn chuùng sinh Cho neân trôøi nhaân loaïi Maõi nhìn khoâng chaùn nhaøm, Ñænh ñaàu sinh nhuïc keá Toùc mòn maøu löu ly Vì muoán cöùu chuùng sinh Neân duøng phaùp cao thöôïng, Maët saùng nhö traêng raèm Ñeïp nhö hoa môùi nôû AÙnh saùng giöõa loâng maøy Traéng saïch nhö minh chaâu. Vua Baïch Tònh hieåu roõ hôn veà cuoäc ñôøi Thaùi töû, vì theá Ngaøi cho xaây cung ñieän boán muøa: Xuaân, thu, ñoâng, haï, moãi cung ñieän ôû moãi caûnh trí khaùc nhau. ÔÛ tröôùc moãi cung ñieän coù troàng haøng caây traùi ngoït. Giöõa haøng caây coù ao taém baûy baùu, trong ao coù hoa quyù nhieàu maøu saéc khaùc nhau, gioáng nhö hoa trôøi. Coù caû ngaøn loaïi chim trong nöôùc. Cung thaønh kieân coá laàu gaùc baûy baùu, treo traøng phan, linh baùu. Cöûa nhaø khi ñoùng môû, tieáng nghe ñeán boán möôi daëm. Nhaø vua tuyeån naêm traêm kyõ nöõ, choïn nhöõng ngöôøi tao nhaõ, leã nghi ñaày ñuû cung caáp ñeå laøm vui vaø nuoâi döôõng Thaùi töû. Ngaøy sinh cuûa Thaùi töû, trong nöôùc coù taùm vaïn boán ngaøn tröôûng giaû ñeàu sinh con trai. Taùm vaïn boán ngaøn chuoàng ngöïa, ngöïa ñeàu sinh ngöïa caâu; trong ñoù coù moät con coù ñieåm ñaëc bieät: loâng thuaàn maøu traéng, bôøm daøi, ñeo ngoïc. Vì theá cho neân goïi laø ngöïa quyù. Trong taùm vaïn boán ngaøn chuoàng voi ñeàu sinh voi traéng, nhöng chæ coù moät con voi traéng baûy chi ñeàu ñaën nhau, ñuoâi daøi ñeo ngoïc. Mieäng voi coù saùu ngaø, cho neân goïi laø baïch töôïng baùu. Ngöôøi giöõ ngöïa traéng teân goïi laø Xa-naëc. Thaùi töû sinh ra ñöôïc baûy ngaøy thì hoaøng haäu qua ñôøi. Do nhôø coâng ñöùc mang thai Ñaáng Thieân Sö neân baø ñöôïc sinh leân trôøi Ñao-lôïi, höôûng phöôùc ñaày ñuû. Thaùi töû ôû trong cung khoâng thích caûnh naùo nhieät, Ngaøi chæ thích nôi thanh vaéng. Nhaø vua hoûi thò nöõ: –Thaùi töû coù vui chaêng? Thò nöõ taâu: –Trình taáu ca nhaïc trong taát caû moïi thôøi, nhöng xem ra Thaùi töû khoâng nhôø theá maø vui. Vua cha lo laéng öu tö, ngaøi cho trieäu taäp quaàn thaàn vaø nhaéc lôøi ñaïo só A-di ñaõ noùi: “Thaùi töû chaéc chaén seõ thaønh Phaät”: –Chuùng ta phaûi laøm caùch naøo cho Thaùi töû ôû laïi vaø khoâng coøn yù höôùng veà ñaïo? Coù moät ñaïi thaàn taâu:

–Chæ coù moät laø ñem saùch vôû daïy cho Thaùi töû ñeå raøng buoäc yù chí Ngaøi. Vua sai naêm traêm ngöôøi haàu cuøng ñöa Thaùi töû ñeán nhaø thaày giaùo. Thaày giaùo nghe Thaùi töû ñeán lieàn ra baùi röôùc. Thaùi töû hoûi: –Ngöôøi naøy laøm gì? Vò ñaïi thaàn ñaùp: –Ñaây laø thaày daïy hoïc trong nöôùc. Thaùi töû hoûi: –Saùch ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà coù saùu möôi boán loaïi, töùc laø teân soá saùch. Hoâm nay thaày daïy saùch naøo? Phaïm chí kinh ngaïc ñaùp: –Thaùi töû noùi saùu möôi boán loaïi saùch toâi chöa heà nghe ñeán, chæ duøng hai quyeån ñeå daïy nhaân daân. Thaày giaùo cuùi ñaàu quy kính, xin xaù toäi vaø khoâng daùm nhaän lôøi daïy.

Phaåm 3: THI TAØI NAÊNG Thaùi töû vaø caùc quan, quyeán thuoäc trôû veà hoaøng cung. Ñeán naêm möôøi baûy tuoåi taøi naêng kyø dieäu cuûa Thaùi töû caøng hieän roõ hôn, nhöng ngaøy ñeâm Thaùi töû vaãn luoân öu tö, chöa töøng vui veû. Ngaøi

vaãn luoân nhôù ñeán chí nguyeän xuaát gia. Vua cha hoûi ngöôøi haàu caän: –Thaùi töû theá naøo? Ngöôøi haàu caän ñaùp; –Thaùi töû vaãn ngaøy ngaøy öu tö, Ngaøi chöa töøng vui veû. Vua cha laïi lo aâu, ngaøi trieäu taäp caùc quan hoûi: –Thaùi töû vaãn öu tö, nay chuùng ta phaûi laøm gì? Coù moät vò quan caän thaàn taâu: –Neân taäp luyeän cho Thaùi töû veà binh maõ hoaëc taäp cho Ngaøi thaät gioûi moân baén cung vaø ñöa Ngaøi ñi tuaàn tra bôø coõi cuûa nöôùc nhaø, khieán cho khi thi haønh coâng vieäc, Ngaøi seõ queân ñi nhöõng yù nghó khaùc. Moät vò quan khaùc taâu: –Thaùi töû ñaõ lôùn beä haï neân lo vieäc keát hoân cho Thaùi töû ñeå Thaùi töû khoâng coøn yù nghó ñeán vieäc xuaát gia. Vua cha tuyeån choïn bieát bao nhieâu coâ gaùi ñeïp, nhöng Thaùi töû chaúng baèng loøng moät ai caû. ÔÛ tieåu quoác kia coù moät vò vua teân laø Tu-baø-phaät (Thieän Giaùc). Nhaø vua naøy coù moät ngöôøi con gaùi teân Cuø-di ñoan trang xinh ñeïp ít ai saùnh baèng. Caùc vua trong taùm nöôùc ñeàu muoán caàu hoân Cuø-di cho con cuûa hoï, nhöng vua ñeàu töø khöôùc. Vua Baïch Tònh nghe tin cho môøi vua Thieän Giaùc ñeán vaø noùi: –Ta vì Thaùi töû, muoán cöôùi coâ con gaùi ñeïp cuûa ngaøi cho Thaùi töû. Vua Thieän Giaùc ñaùp: –Con cuûa toâi coù maãu haäu vaø quaàn thaàn, quoác sö, Phaïm chí ñaûm traùch lo lieäu, rieâng toâi chöa theå trình baøy yù cuûa toâi ñöôïc. Sau ñoù vua Thieän Giaùc trôû veà nöôùc lo buoàn khoâng an, tuyeät khoâng aên uoáng. Coâ con

gaùi hoûi thaêm vua cha sao söùc khoûe baát an hay vì côù gì maø vua cha khoâng vui. Vua cha ñaùp: –Vì con neân khieán ta lo laéng. Cuø-di hoûi: –Taïi sao laïi vì con, thöa cha? Vua cha traû lôøi: –Ta nghe caùc quoác vöông ñeán caàu hoân con, ta ñeàu khoâng baèng loøng. Nay vua Baïch Tònh muoán caàu hoân con cho Thaùi töû. Neáu ta khoâng baèng loøng e seõ bò traùch phaït, coøn baèng loøng thì caùc nöôùc oaùn thuø. Do ñoù neân khieán ta lo buoàn. Coâ gaùi thöa: –Xin phuï vöông an taâm, vaán ñeà naøy khoâng khoù gì. Con xin khaát laïi baûy ngaøy, con seõ ñeán ñoù. Vua Thieän Giaùc ñoàng yù vaø daâng thö taâu vua Baïch Tònh: “Con gaùi toâi xin khaát laïi baûy ngaøy, sau ñoù noù seõ ñeán vaø yeâu caàu môû cuoäc thi nhöõng ngöôøi coù taøi naêng, voõ ngheä cao cöôøng ôû trong nöôùc cuûa nhaø vua, luùc ñoù con toâi môùi baèng loøng leã caàu hoân”. Vua Baïch Tònh suy nghó: “Thaùi töû ôû trong cung chöa taäp luyeän. Nay coâ gaùi aáy muoán thöû taøi naêng, ta phaûi laøm theá naøo ñaây?”. Ñeán ñuùng ngaøy heïn, Cuø-di ñi cuøng naêm traêm thò nöõ leân treân coảng thaønh, yeâu caàu: –Nhöõng ngöôøi coù taøi naêng cuûa caùc nöôùc, taát caû ñeàu vaân taäp ñeå cho toâi duyeät xem ai coù kyõ thuaät, leã nhaïc thaät hoaøn chænh vaø ñaày ñuû nhaát, toâi môùi baèng loøng keát hoân. Vua Baïch Tònh ra leänh quaàn thaàn phaûi sai caùc kyõ thuaät quan saùt hyù tröôøng vaø noùi vôùi Öu-ñaø: –Ngöôi thöa vôùi Thaùi töû laø muoán cöôùi vôï phaûi theå hieän nhöõng taøi naêng xuaát saéc nhaát. Öu-ñaø tuaân leänh, ñeán thöa vôùi Thaùi töû: –Nhaø vua baûo phaûi thi leã nhaïc môùi ñöôïc cöôùi vôï, xin môøi Thaùi töû ñeán hyù tröôøng. Thaùi töû cuøng Öu-ñaø, Nan-ñaø, Ñieàu-ñaït, A-nan... naêm traêm ngöôøi, mang theo nhöõng nhaïc cuï vaø duïng cuï nhö cung kieám... rôøi khoûi coảng thaønh. Ngay nôi coảng thaønh ñeå moät con voi aùng ngöõ ñeå thöû ngöôøi naøo coù söùc maïnh. Ñieàu-Ñaït ñi ñaàu tieân, thaáy voi chaän coảng lieàn naém tay ñaám con voi moät ñaám laøm cho con voi cheát

lieàn. Nan-ñaø ñi ñeán thaáy, keùo xaùc voi ñeå moät beân ñöôøng. Thaùi töû ñeán sau hoûi ngöôøi haàu caän: –Ai ñaõ gieát con voi naøy? Ngöôøi haàu ñaùp: –Ñieàu-ñaït gieát noù. Thaùi töû laïi hoûi: –Ai laïi keùo noù? Ngöôøi haàu thöa: –Nan-ñaø. Boà-taùt nhaân töø, chaäm raõi ñeán tröôùc xem xeùt con voi roài nhaác noù neùm leân ra khoûi thaønh, con voi trôû neân töôi tænh soáng laïi. Ñieàu-ñaït ñeán thao tröôøng cuøng ñaáu vôùi caùc löïc só, khoâng ai ñòch noåi oâng ta. Caùc löïc só maïnh khoûe ñeàu bò ñaùnh guïc. Vua hoûi beà toâi: –Ai laø ngöôøi chieán thaéng? Beà toâi ñaùp: –Ñieàu-ñaït.

Nhaø vua baûo Nan-ñaø: –Ngöôi cuøng Ñieàu-ñaït hai ngöôøi ñoï söùc thöû. Nan-ñaø tuaân leänh ñaùnh nhau cuøng Ñieàu-ñaït. Ñieàu-ñaït quî chaân baát tænh, caùc thò veä duøng nöôùc röôùi leân ngöôøi oâng ta, phuùt choác oâng ta môùi tænh daäy. Nhaø vua laïi hoûi: –Ai laø ngöôøi chieán thaéng. Beà toâi ñaùp: –Nan-ñaø chieán thaéng. Nhaø vua baûo Nan-ñaø cuøng Thaùi töû quyeát ñaáu. Nan-ñaø taâu: –Anh nhö nuùi Tu-di, Nan-ñaø nhö haït caûi. Thaät tình con khoâng daùm saùnh cuøng. Noùi xong, Nan-ñaø baùi lui. Tieáp ñeán laø thi baén cung. Tröôùc tieân, ngöôøi ta ñaët moät caùi troáng baèng saét, cöù caùch möôøi daëm ngöôøi ta ñaët moät caùi, taát caû coù baûy caùi troáng. Nhöõng ngöôøi baén cung gioûi thì söùc maïnh cuûa muõi teân hoï baén khoâng tôùi moät caùi troáng. Ñieàu-ñaït baén thì xuyeân suoát caùi thöù nhaát ñeán truùng caùi troáng thöù hai. Nan-ñaø baén xuyeân hai troáng vaø muõi teân gaêm vaøo troáng thöù ba. Ngoaøi ra, nhöõng ngöôøi taøi ba khaùc khoâng theå saùnh kòp. Thaùi töû ñeán keùo thöû cung, caùi naøo cuõng bò gaõy, khoâng vöøa vôùi tay cuûa Ngaøi. Nhaø vua baûo ngöôøi haàu caän: –Tieân toå cuûa ta coù caây cung hieän nay ñang thôø taïi thieân mieáu. Ngöôi laáy ñem ñeán ñaây. Ngöôøi haàu caän ñi laáy cung, phaûi hai ngöôøi môùi khieâng noåi. Moïi ngöôøi khoâng theå naøo nhaác leân ñöôïc. Thaùi töû giöông cung, tieáng cung nghe tieáng nhö saám noå, truyeàn ñeán tai moïi ngöôøi ñeàu nghe thaáy. AÂm thanh Thaùi töû keùo sôïi daây ñoàng ñeán boán möôi daëm coøn nghe. Muõi teân töø daây cung phoùng ra xuyeân qua baûy caùi troáng, phaùt thöù hai xuyeân qua troáng, ñaâm vaøo loøng ñaát laøm suoái nöôùc voït leân, phaùt thöù ba xuyeân qua troáng, maéc vaøo nuùi Thieát vi. Taát caû moïi ngöôøi trong hoäi chuùng ñeàu ca ngôïi laø vieäc chöa töøng coù. Nhöõng ngöôøi ñeán döï thi ñeàu thua cuoäc, theïn neân boû ñi. Laïi coù moät oâng vua khoûe maïnh laø ngöôøi ñeán sau cuøng, traùng kieän phi thöôøng, duõng maõnh tuyeät theá. OÂng ta cho raèng Ñieàu-ñaït, Nan-ñaø laø khoâng ñuû söùc ñaùnh neân oâng ta phaûi ñi ñeán thi ñaáu taøi ngheä cuøng Thaùi töû. Nhöõng ngöôøi bò khuaát phuïc boû ñi, nghe ñöôïc tin baùo, hoï voâ cuøng möøng rôõ noùi vôùi vò vua coù söùc maïnh: –Söï huøng kieät cuûa ngaøi ôû ñôøi khoâng ai saùnh noåi, chaéc chaén seõ giaønh phaàn thaéng, nhö yù muoán. Hoï keùo theo sau ngöôøi aáy, trôû laïi xem oâng ta vaø Thaùi töû ai thaéng ai baïi. Ñieàu-ñaït, Nan-ñaø taän duïng heát söùc maïnh cuûa mình muoán ñaùnh tröôùc. Thaùi töû ngaên laïi noùi: –Ñaây chaúng phaûi laø ngöôøi maø laø Ma vöông coù söùc maïnh hôn ngöôøi maø thoâi. Caùc ngöôi khoâng theå khoáng cheá ñöôïc, aét seõ bò oâng ta khuaát phuïc, ñeå ta ñöông ñaàu cho. Vua cha nghe ñöôïc ñieàu naøy, nghó raèng söùc Thaùi töû coøn yeáu neân raát lo sôï.

Coøn nhöõng ngöôøi ñeán xem thì cho raèng Thaùi töû seõ thaéng. Luùc ñoù, vò vua coù söùc maïnh ñaïp maïnh xuoáng ñaát, nhaûy voït leân, duøng heát söùc bình sinh ñöa tay tuùm laáy Thaùi töû. Ngay luùc ñoù Thaùi töû chuïp laáy vaø quaät oâng ta xuoáng ñaát, ñaát bò chuyeån ñoäng maïnh, trong hoäi chuùng raát neå phuïc, taûn maùt boû ñi heát. Thaùi töû ñaõ hoaøn toaøn chieán thaéng, moïi ngöôøi hoan hyû noåi chuoâng troáng, ñaøn saùo ca vang cuøng ñoaøn ngöïa xe trôû veà hoaøng cung. Öu-ñaø taâu vua Thieän Giaùc:

–Taøi ngheä cuûa Thaùi töû thaät laø tuyeät luaân, aùi nöõ Cuø-di cuûa ngaøi nay ôû ñaâu? Vua Thieän Giaùc ñaùp: –Cuø-di ñang cuøng naêm traêm thò nöõ ñang ôû treân coảng thaønh. Öu-ñaø taâu Thaùi töû: –Ngaøi neân thöïc hieän moät cuoäc choïn löïa ñaëc bieät. Thaùi töû côûi moät chuoãi ngoïc anh laïc quyù giaù nhaát treân thaân vaø ñònh gieo xuoáng. Öu- ñaø thöa: –Caùc coâ gaùi thì nhieàu, baây giôø Ngaøi muoán cho ai? Thaùi töû ñaùp: –Chuoãi ngoïc anh laïc naøy truùng vaøo coå ai thì thuoäc veà ngöôøi ñoù. Noùi roài, neùm chuoãi ngoïc anh laïc truùng nhaèm Cuø-di. Taát caû caùc coâ gaùi ñeàu ca ngôïi söï kieän quaù ö huyeàn dieäu vaø hy höõu, thuø thaéng nhaát treân ñôøi. Khi aáy, vua Thieän Giaùc chuaån bò chu ñaùo tieãn coâ con gaùi veà cung Thaùi töû. Coù hai vaïn thò nöõ theo haàu, ngaøy ñem vui chôi ñuû moïi aâm thanh tuyeät ñænh nhaát treân theá gian. Taâm chí Thaùi töû khoâng laáy ñoù laøm vui, Ngaøi vaãn muoán boû ñi ñeå tónh tu ñaïo nghieäp, cöùu ñoä chuùng sinh. Vua cha hoûi ngöôøi haàu caän: –Töø ngaøy Thaùi töû keát hoân ñeán nay, taâm traïng cuûa Thaùi töû theá naøo? Ngöôøi haàu caän taâu vua: –Thaùi töû vaãn maõi öu tö, thaân theå gaày goäc, sinh hoaït khoâng nhö tröôùc nöõa. Loøng vua cha naëng tróu buoàn lo, lieàn trieäu taäp quaàn thaàn: –Thaùi töû khoâng vui, caùc khanh nghó phaûi laøm theá naøo? Quaàn thaàn baøn baïc: –Chuùng ta neân tuyeån theâm cung nöõ xinh ñeïp, taêng theâm ca nhaïc may ra môùi laøm Thaùi töû öa thích theá gian. Nhaø vua lieàn cho tuyeån theâm ngöôøi ñeïp, moät coâ teân laø Chuùng Xöùng Vò, coâ thöù hai teân laø Thöôøng Laïc YÙ. Cöù moãi moät phu nhaân cuûa Thaùi töû coù hai vaïn theå nöõ, ba phu nhaân thì coù saùu vaïn theå nöõ xinh ñeïp, neát na, khoâng khaùc gì Thieân nöõ, nhaø vua hoûi Cuø-di: –Baây giôø Thaùi töû coù saùu vaïn theå nöõ ca muùa, haùt xöôùng, cung caáp haàu haï, Thaùi töû coù vui chaêng? Cuø-di thöa: –Thaùi töû töø xöa ñeán nay, ngaøy ñeâm vaãn moät loøng chuyeân tinh höôùng veà Phaät ñaïo, khoâng heà nghó ñeán duïc laïc. Nhaø vua nghe vaäy buoàn da dieát, trieäu taäp quaàn thaàn roài cuøng nhau baøn baïc. –Chuùng ta ñaõ cung caáp heát nhöõng gì traân quyù nhaát treân ñôøi maø Thaùi töû vaãn giöõ chí, chöa töøng coù luùc naøo vui veû. Thaät ñuùng nhö lôøi ñaïo só A-di ñaõ tieân ñoaùn. Caùc quaàn thaàn taâu: –Saùu vaïn theå nöõ cung phuïng moïi nieàm vui trong theá gian, Thaùi töû khoâng laáy ñoù laøm vui. Baây giôø chuùng ta neân cho Thaùi töû daïo chôi xem xeùt tình hình trò daân ñeå chi phoái bôùt taâm ñaïo.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.